

Výhradní provoz ETCS je realitou v České republice

Seminář ZČU Plzeň
K aktuálním problémům zabezpečovací techniky
v dopravě XVIII

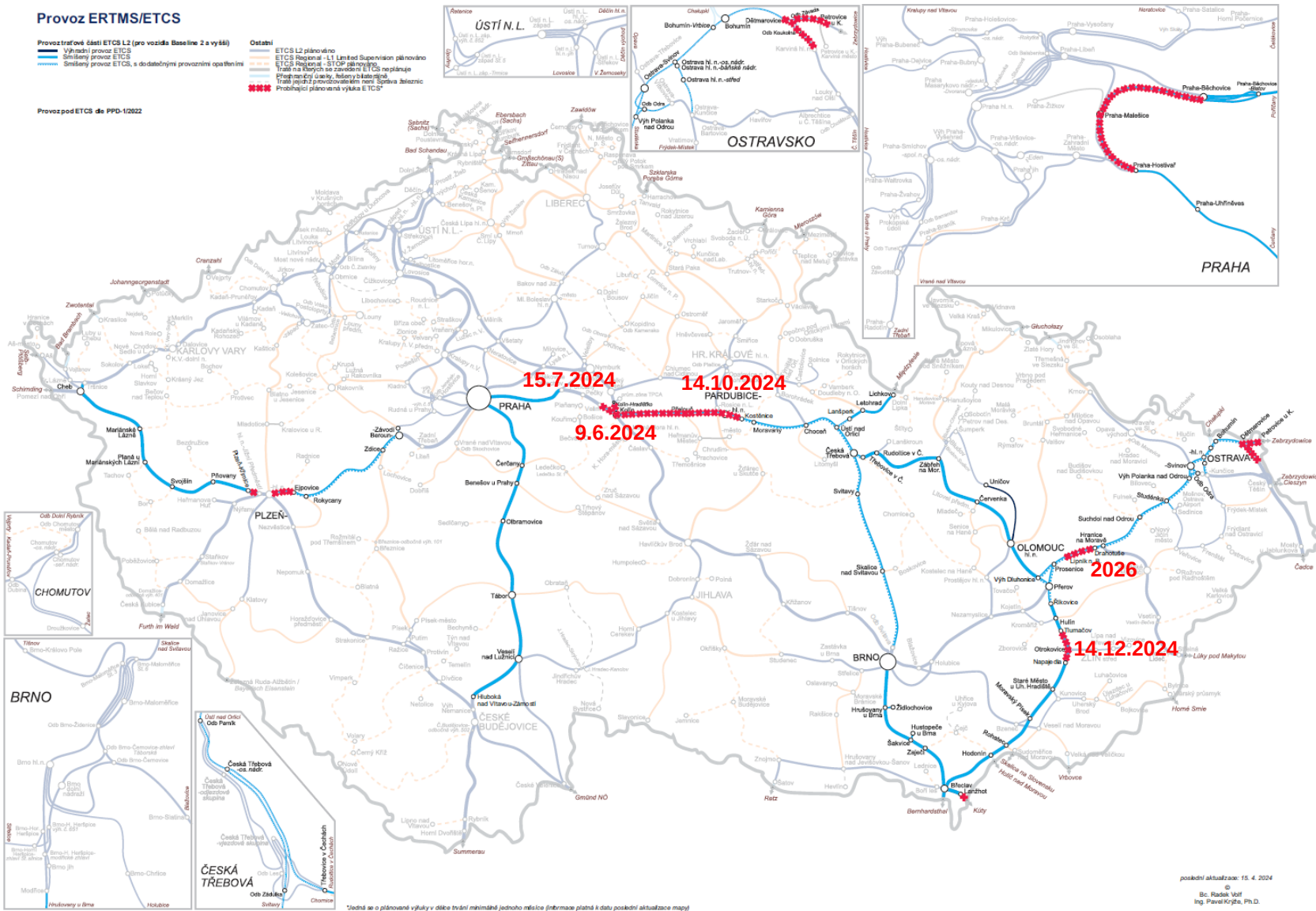
Tomáš Konopáč
Manažer programu ERTMS/ETCS

Správa železnic, s. o.
Generální ředitelství
Odbor mezinárodních vztahů a strategie

3. 6. 2025

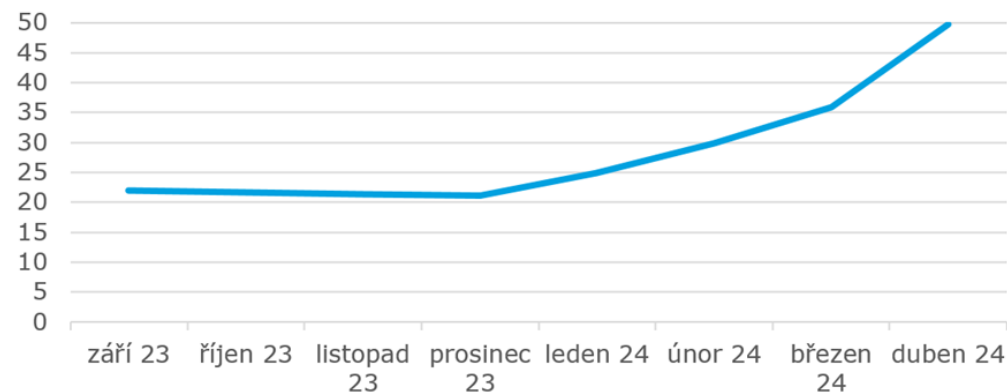
Tratěová část ETCS 29. 5. 2024

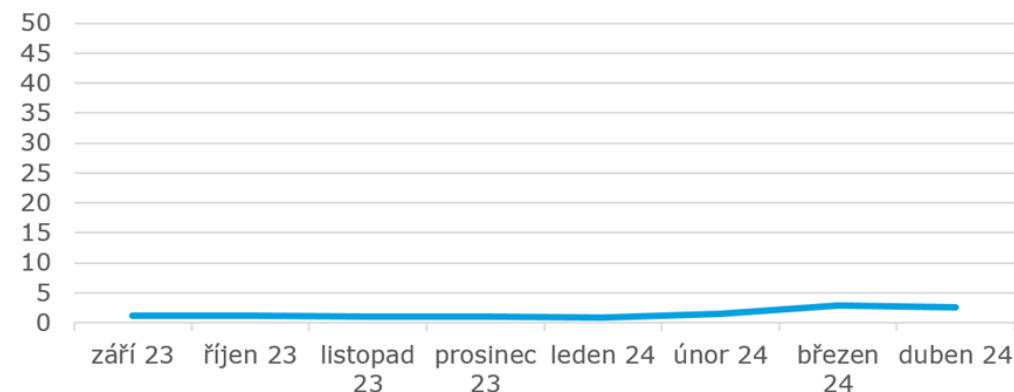
Provoz pod dohledem ETCS (vlaky ETCS/všechny vlaky [%])

29. 5. 2024

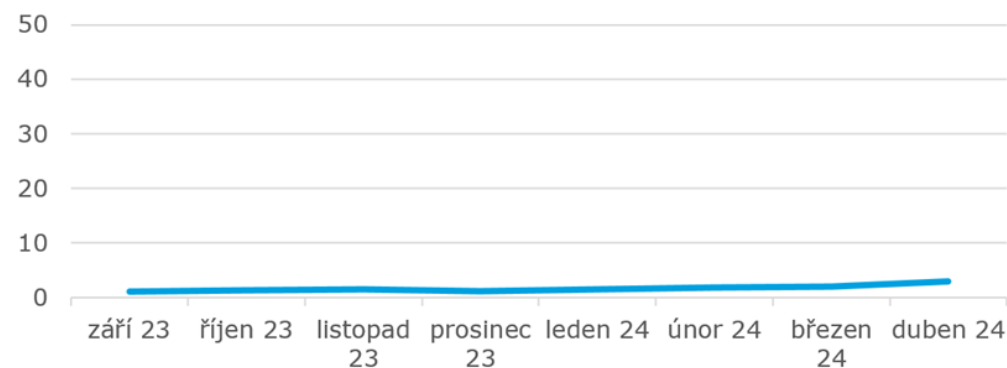
Zdice – Rokycany

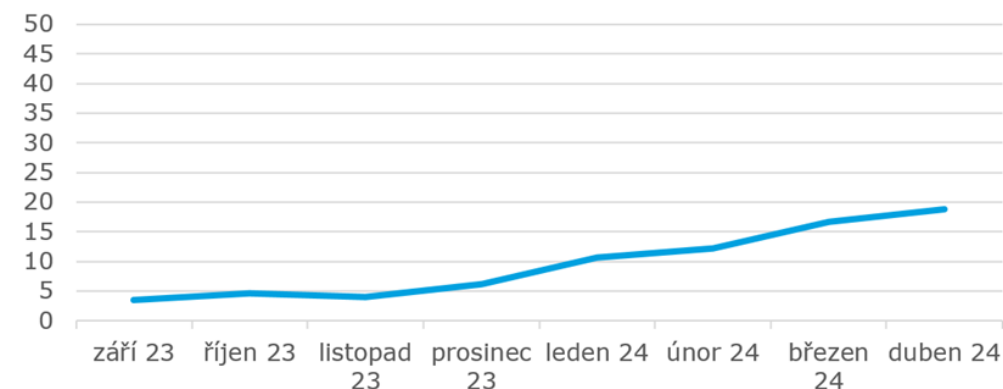
Podivín – Modřice

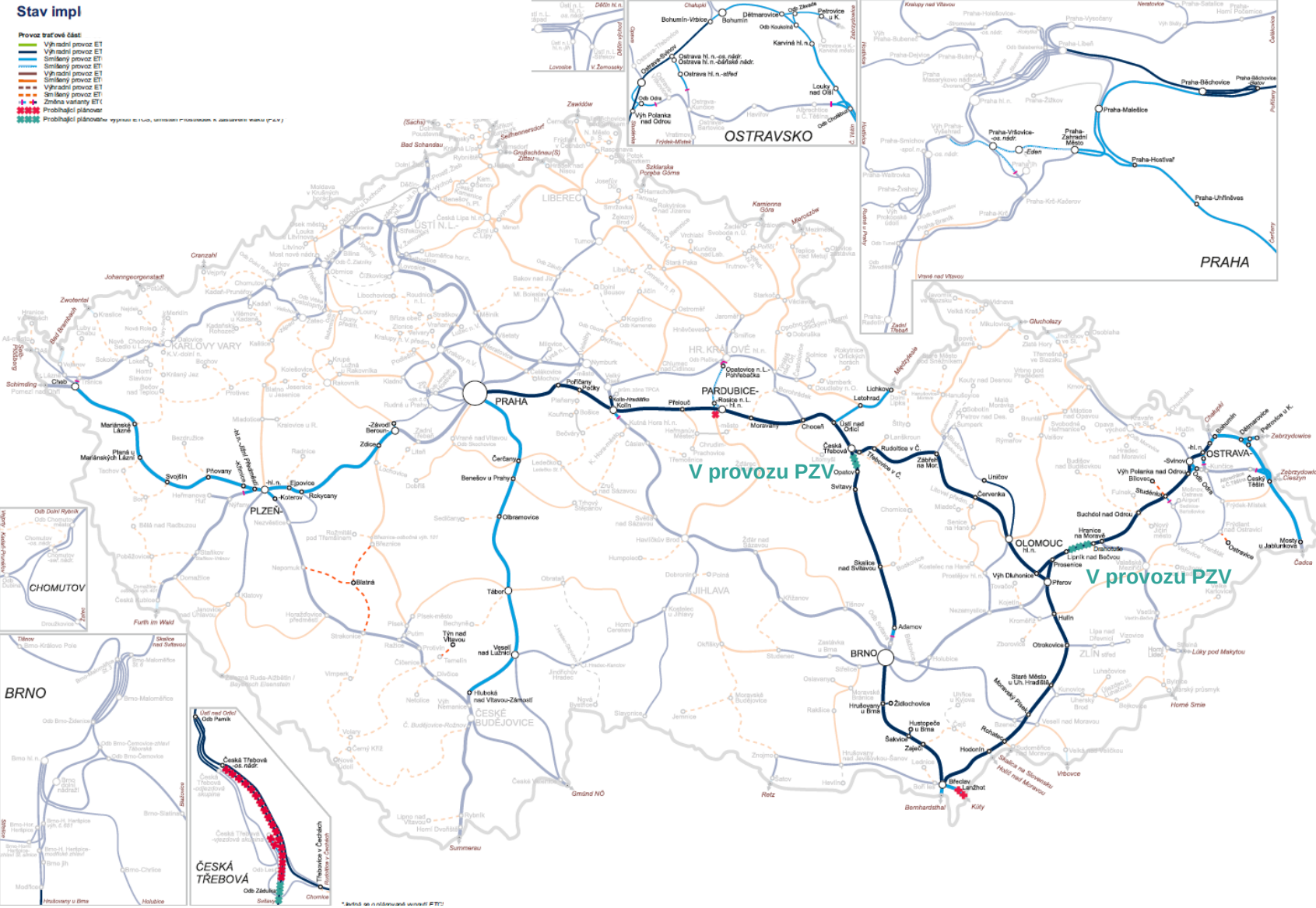
Český Brod – Praha-Běchovice

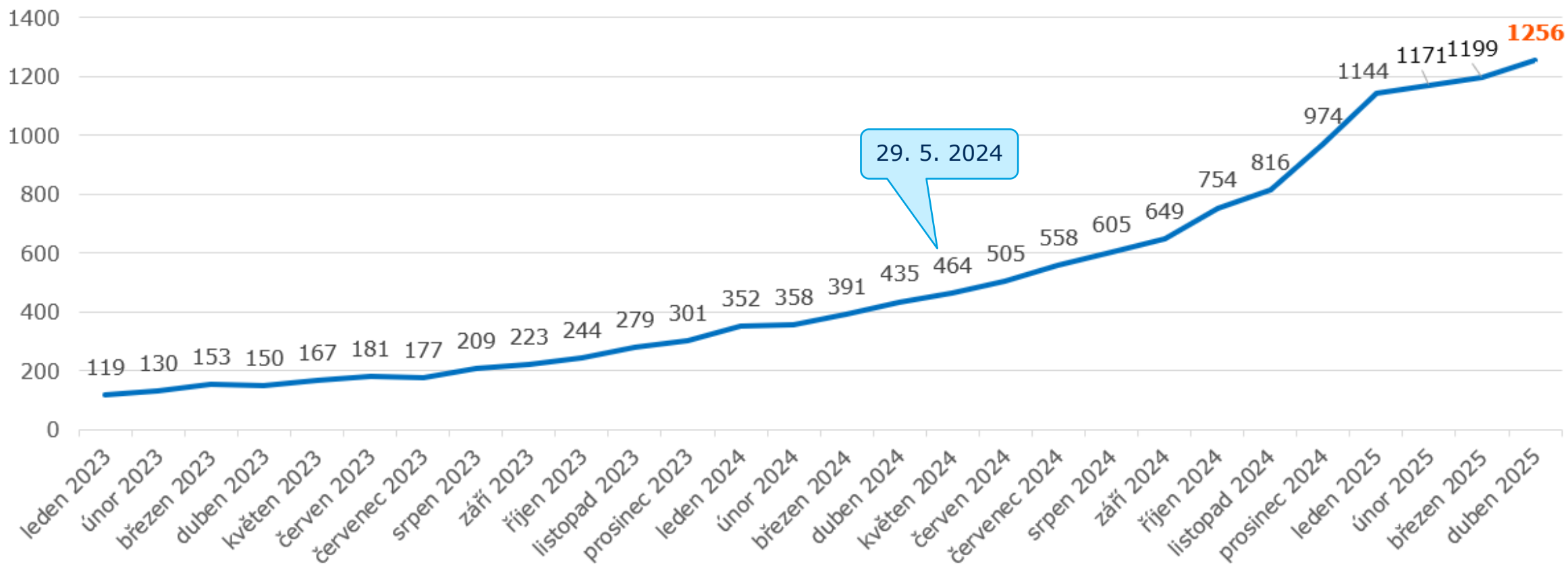
Třebovice v Čechách – Červenka

Trat'ová část ETCS 3. 6. 2025

Vývoj počtu mobilních částí ETCS na celé síti SŽ

Financování ETCS v ČR

11,3 mld Kč

Investice (vlastní) dopravců do mobilní části ETCS

10 mld Kč

Dotační tituly do mobilních částí ETCS 2017–2025

Retrofit – max. **8,5 mil Kč** na vozidlo (série)

Retrofit – max. **23,3 mil Kč** na vozidlo (prototyp)

Fitment – max. **6,7 mil Kč** na vozidlo

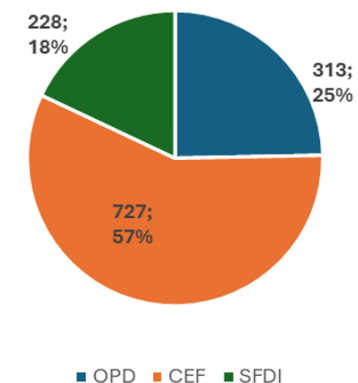
10 mld Kč

Investice do traťové části ETCS do 2025

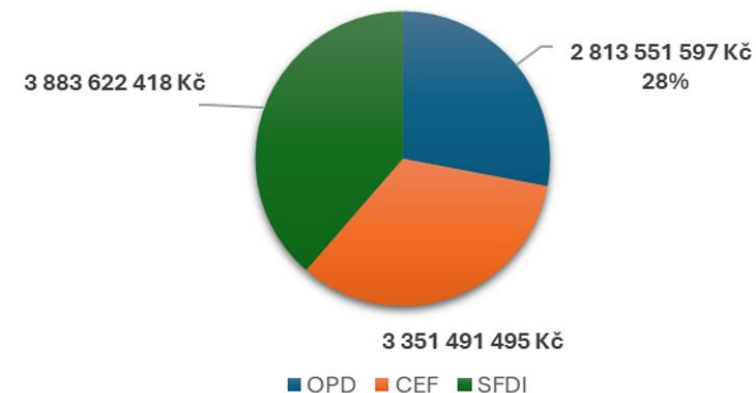
30 mld Kč

Předpokládané investice do traťové části ETCS do 2030

Počet pdpořených OBU ETCS

Dokončené, v realizaci a schválené projekty dle veřejných zdrojů

Vyhodnocení provozu na tratích s ETCS za období leden – květen 2025

- Za 01 – 05/25 na **tratích s výhradním provozem ETCS** již více než
  - **212 000 vlaků** pod dohledem ETCS
  - **16 milionů** ujetých km
  - **0,03%** vlaků odřeknutých alespoň v části trasy (porucha ETCS)
  - **0,01%** vlaků s nasazeným náhradním vozidlem
  - **0,97%** vlaků zasažených incidentem (preventivní bezpečnostní reakce) při jízdě
- Aktuálně na **všech úsecích s ETCS** v průměru přes **2 000 vlaků** denně pod ETCS, tj. cca **60 000 vlaků** měsíčně
- **43% veškerých jízd vlaků** v ČR zabezpečených dohledem ETCS

**2 000 vlaků
denně**

**každý den v provozu pod
ETCS ve všech
spuštěných úsecích**

Vyhodnocení provozu na tratích s výhradním provozem ETCS

Vlaky bez ovlivnění preventivně bezpečnostní reakcí (% z celkového počtu na dané trati):

- **Incidenty způsobené všemi příčinami**
- **Bez chyb ovlivněných mobilní částí a chybnou obsluhou**
- Leden – květen 2025 (1. – 21. týden) na **celé síti s výhradním provozem ETCS**
  - **99,30%**
  - **99,59%**
- Duben – květen 2025 (14. – 21. týden) na **celé síti s výhradním provozem ETCS**
  - **99,47%**
  - **99,67%**
- Na trati **Olomouc – Uničov**
  - **99,95%**
  - **99,97%**
- Na trati **Praha-Běchovice – Pardubice**
  - **99,51%**
  - **99,75%**

Změna přístupu nezbytná pro spolehlivý provoz ERTMS

Plánované zásahy a řešení poruch přenosové sítě Správy železnic

- Pokyn generálního ředitele SŽ PO-05/2025-GŘ Účinný od 11. března 2025 (nahrazuje dopis GŘ čj. 18303/2024-SŽ-GŘ-O26 ze dne 27. 3. 2024)
- Důvody vzniku pokynu:
  - **Plynulý a bezvýpadkový provoz ETCS a GSM-R** (těsná provázanost sdělovací a zabezpečovací techniky)
  - GSM-R = klíčový přenosový prvek pro ETCS úroveň 2 (ETCS L2)
    - Výpadek v rámci telekomunikačního řetězce má **za následek přerušení toku informací pro ETCS - může způsobit nouzové brzdění vlaků se všemi důsledky na plynulost a spolehlivost železničního provozu**
    - Výpadek na síti v jedné části ČR může mít provozní následky v úplně jiné části ČR
  - **Týká se těchto technologií, pokud je v rámci akce do nich plánován zásah:**
    - **Optické sítě**
    - **Přenosové sítě SDH nebo MPLS**
    - **Prvky DWDM**
    - **Prvky GSM-R**
    - **Napájení** (včetně zálohování napájení) sdělovacího zařízení, resp. výše zmíněných prvků

Je nezbytné se k datové síti a přenosovým technologiím chovat s respektem a nejvyšší odpovědností!

Dohledová pracoviště – řešení incidentů při provozu ETCS

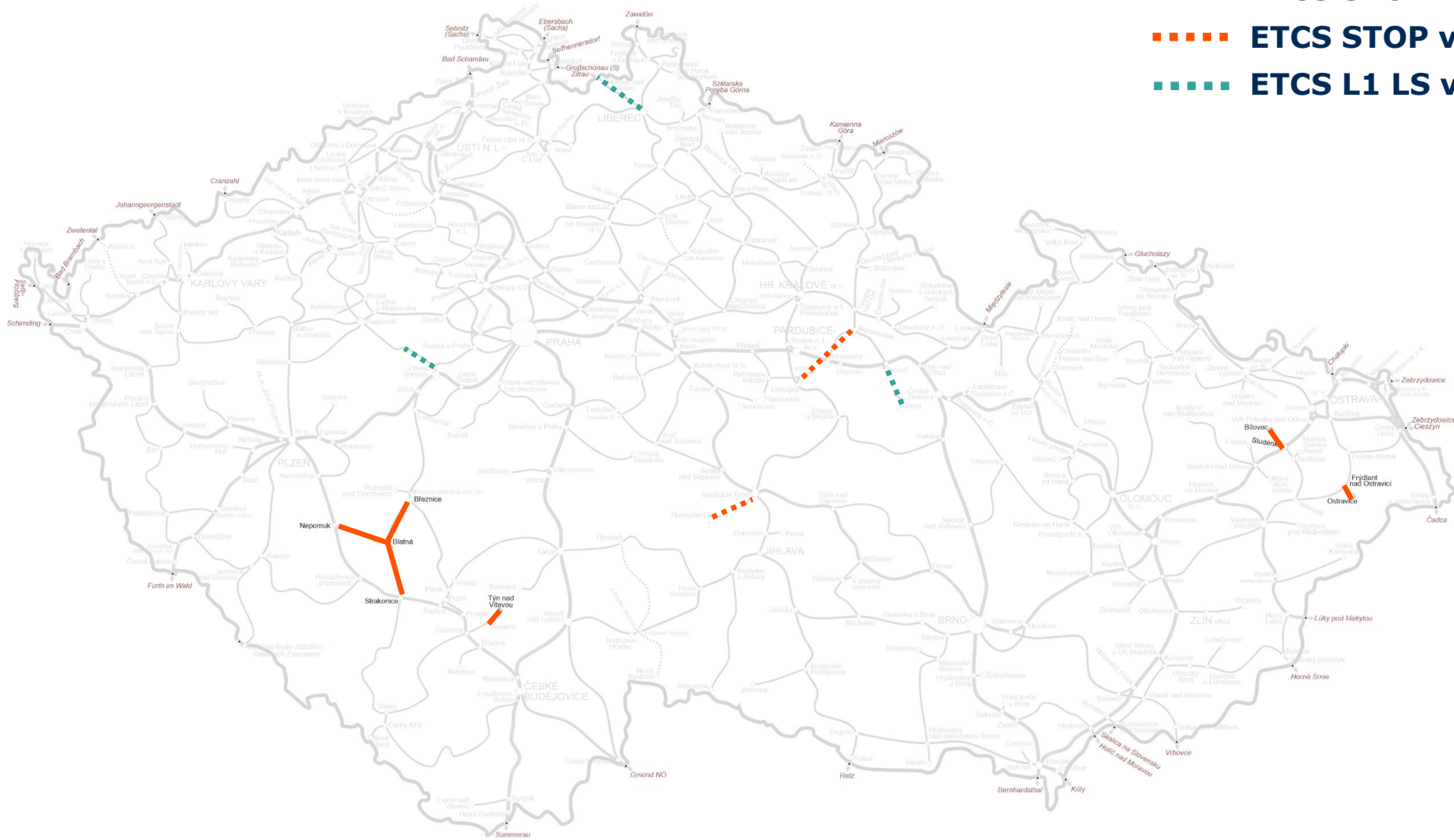
- Incident ETCS
  - Označení pro jakékoliv nestandardní či nežádoucí chování systému či jeho součásti, musí být vždy evidován
- Nastavena struktura **dohledových pracovišť pro účely ERTMS:**
  - **L1 Dohled ERTMS**
    - Zabezpečuje prvotní zhodnocení Incidentů ETCS, předávání (formou ticketů) a další koordinaci jejich řešení
  - **L2 Dohled GSM-R**
    - Zajišťuje dohled nad systémem GSM-R, jednotlivými BTS a jádrovými prvky GSM-R
    - *Dočasně spojeno s L1 Dohledem*
  - **L2 Datový dohled**
    - Zajišťuje dohled nad přenosovou sítí využívanou k přenosům dat pro účely ERTMS
  - **L3 Diagnostika ERTMS**
    - Investiguje jednotlivé Incidents ETCS
- Zjištění a prvotní evidenci incidentů provedou zaměstnanci řídící provoz na dotčeném úseku a zaměstnanci obsluhující resp. udržující RBC
- Definovány postupy – nastavena jednotná komunikační pravidla od okamžiku identifikace incidentu, proces provedení záznamu, průběh analýzy až do vyřešení

ETCS L1 LS a ETCS STOP – reálně fungující k 29. 5. 2024

ETCS L1 LS a ETCS STOP k 3. 6. 2025

- ETCS STOP v provozu
- ETCS STOP v realizaci
- ETCS L1 LS v realizaci

Prostředek k zastavení vlaku (PZV)

- Dočasně osazené zařízení zajišťující bodový přenos informací do mobilní části ETCS pomocí přepínatelných a nepřepínatelných balíz
- Určeno **zejména pro přechodné stavy** – při **vypnutí nebo odstranění vlakového zabezpečovacího zařízení** (modernizace infrastruktury, změna konfigurace apod.)
  - Využití decentralizovaných prvků ETCS (LEU), modulární systém
  - Součást provizorního SZZ, TZZ
- **Kompatibilní** s vozidly vybavenými ETCS
- Základní princip = **zastavení vlaku v případě projetí návěsti Stůj**
- **Doplněno bodovou kontrolou rychlosti v určité vzdálenosti před hlavním návěstidlem** s návěstí Stůj/zhaslým návěstidlem
- Na tratích s VP ETCS bude PZV implementováno při výluce delší než **3 měsíce (předpokládaná výluka)**, resp. **6 měsíců (nepředpokládaná výluka)**
- Při očekávané délce výluky **více než 3 dny** bude **do doby aktivace PZV zavedeno provozní opatření** – pomalá jízda 60 km/h v nejrizikovějších částech kolejiště

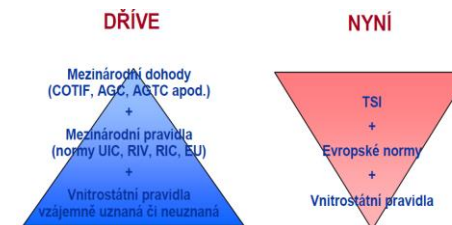
Prostředek k zastavení vlaku (PZV)

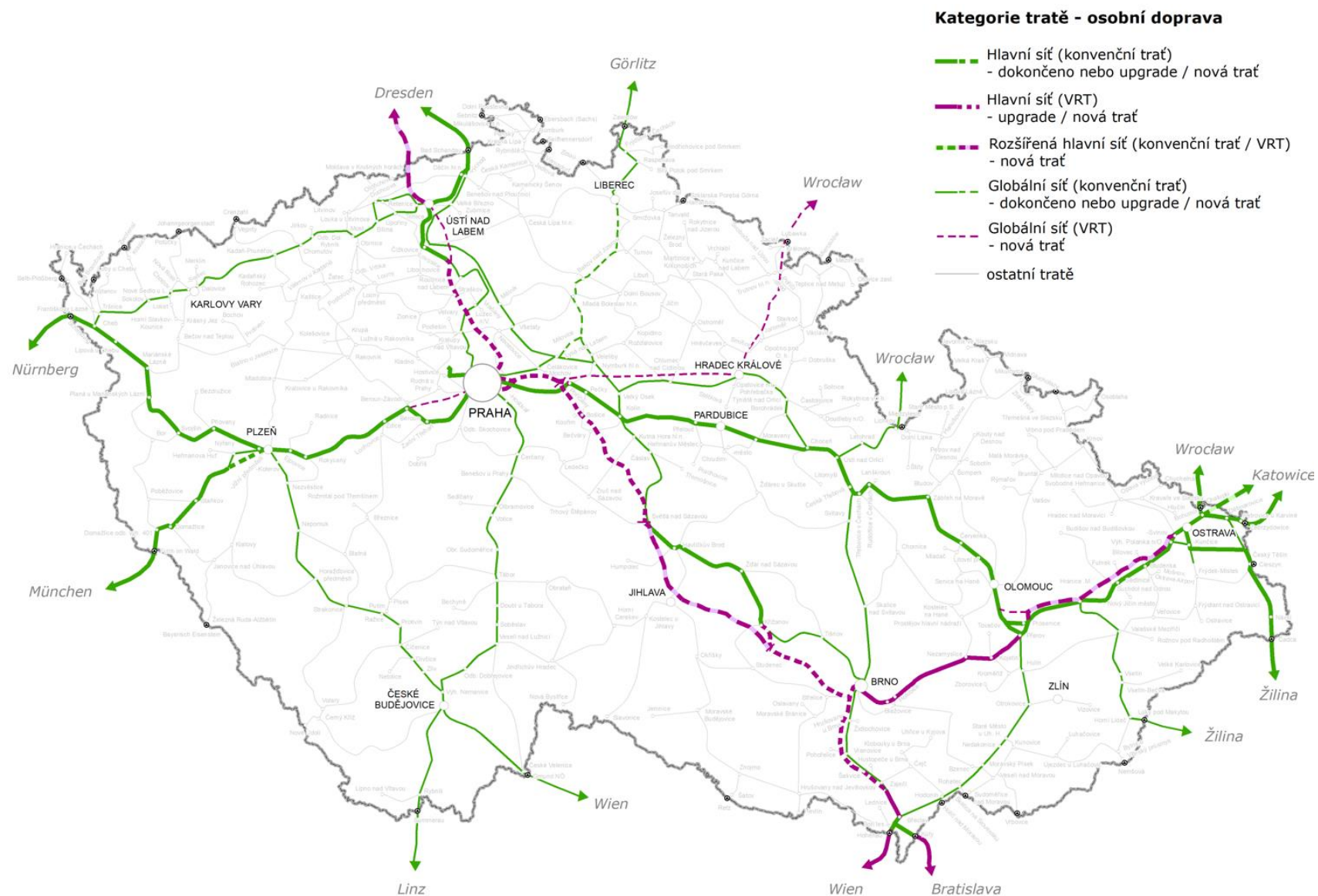
Právní a předpisová základna ERTMS

- Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/1679 ze dne **13. června 2024** o hlavních směrech Unie pro rozvoj transevropské dopravní sítě
  - Nahradilo Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1315/2013
  - TEN-T core (hlavní) **do 31. 12. 2030**
  - TEN-T extended core (rozšířená hlavní) **do 31. 12. 2040**
  - TEN-T comprehensive (globální) **do 31. 12. 2050**
- Prováděcí nařízení Komise (EU) 2017/6
  - Termíny do roku 2030 upřesněny pro vybranou hlavní síť TEN-T
- Politika TEN-T zahrnuje také termínované požadavky na **vypnutí národních systémů třídy B**
- Prováděcí nařízení Komise (EU) 2023/1695 ze dne 10. srpna 2023 o technické specifikaci pro interoperabilitu týkající se subsystémů „řízení a zabezpečení“ železničního systému v Evropské unii
  - Nahradilo Nařízení komise (EU) 2016/919
- Zákon o dráhách 266/1994 Sb. a vyhláška MD č. 173/1995 Sb.
  - Definují výhradní provoz ETCS a stanovují způsob vyhlášení prostřednictvím Prohlášení o dráze
- Vnitrostátní prováděcí plán TSI CCS = Národní implementační plán ERTMS (2024)
- Usnesení vlády č. 362 z 5. 6. 2024 – Plán moderního zabezpečení české železnice
- Prohlášení o dráze celostátní a dráhách regionálních (příloha G)

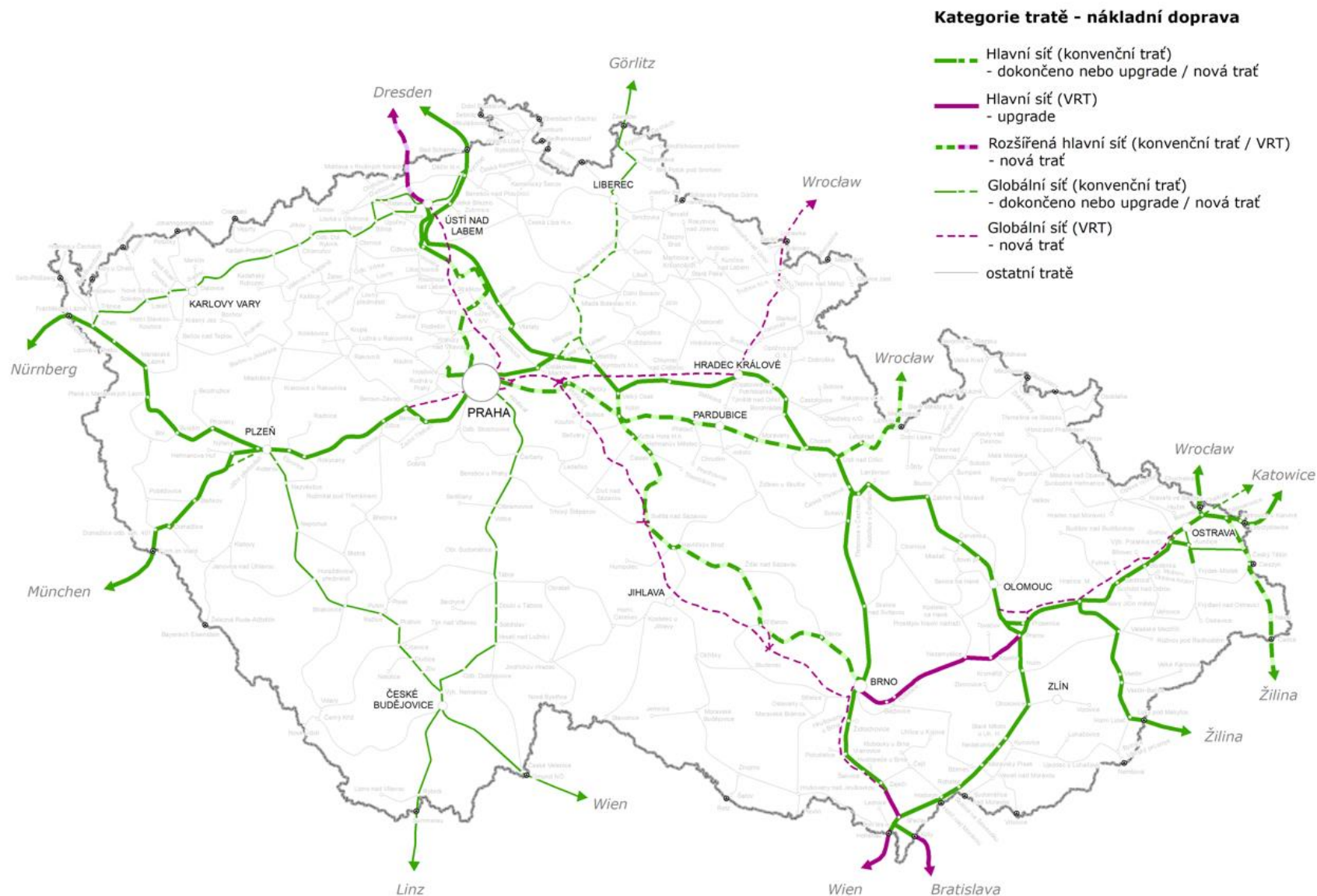
TEN-T (osobní doprava) podle nařízení (EU) 2024/1679

– nevyhnutelná termínovaná realizace ETCS (ERTMS)

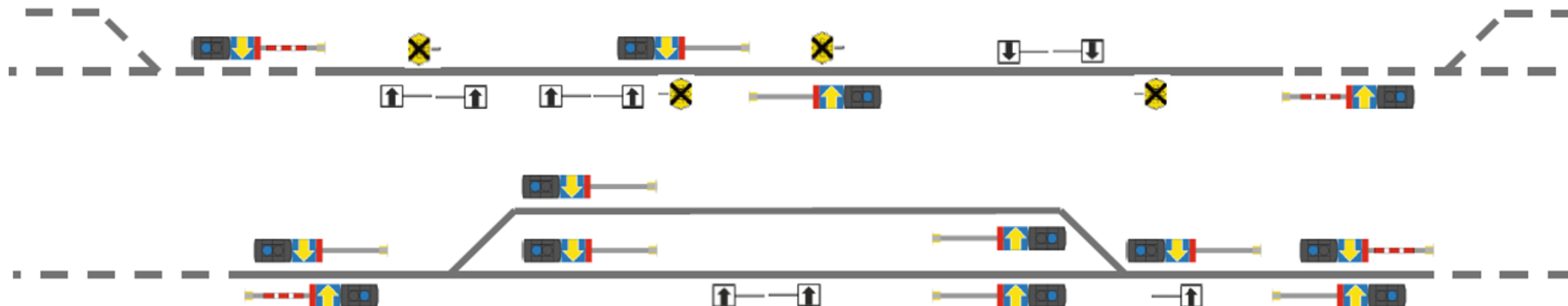
TEN-T (nákladní doprava) podle nařízení (EU) 2024/1679

– nevyhnutelná termínovaná realizace ETCS (ERTMS)

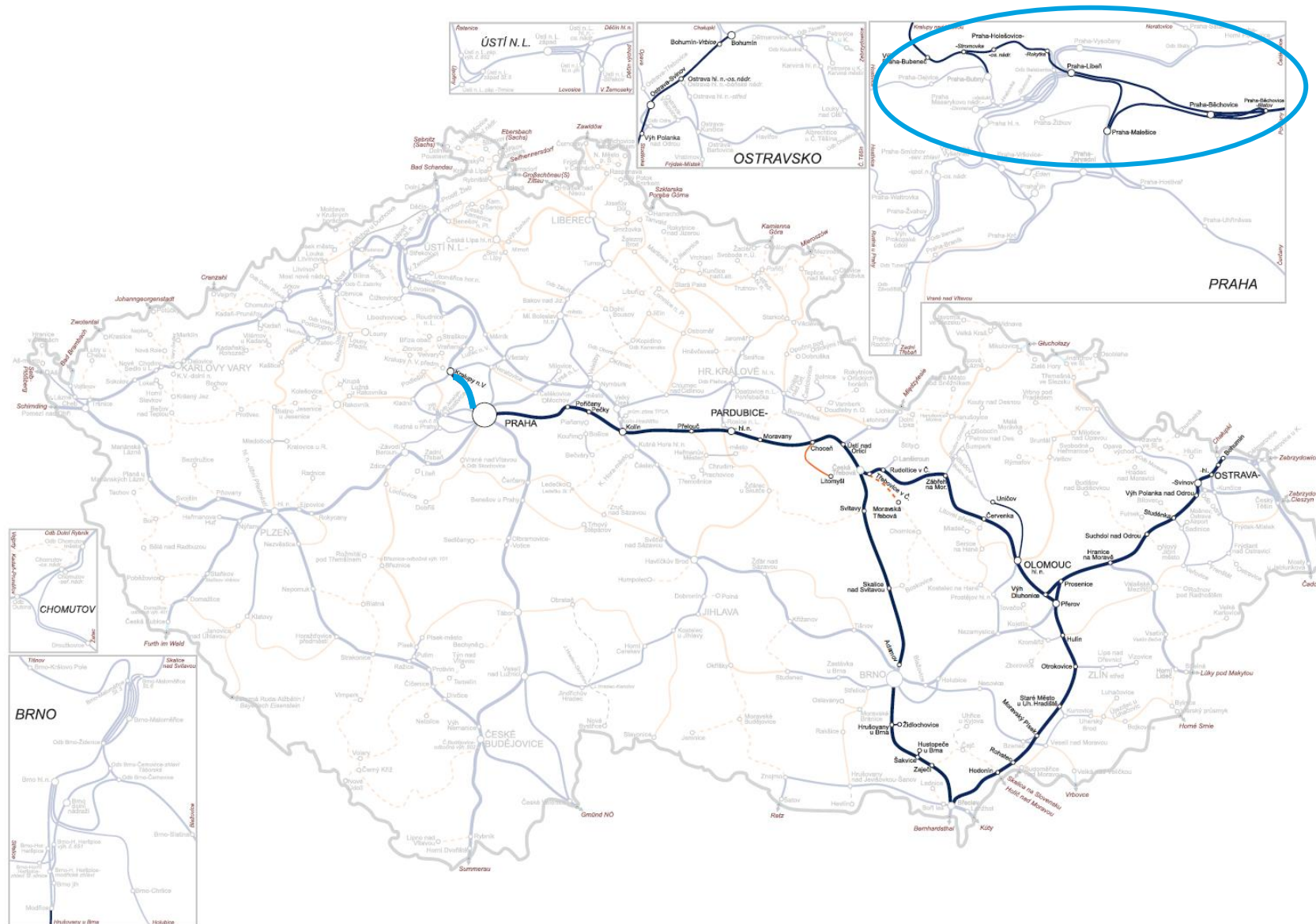

Chceme využít další příležitosti ERTMS?

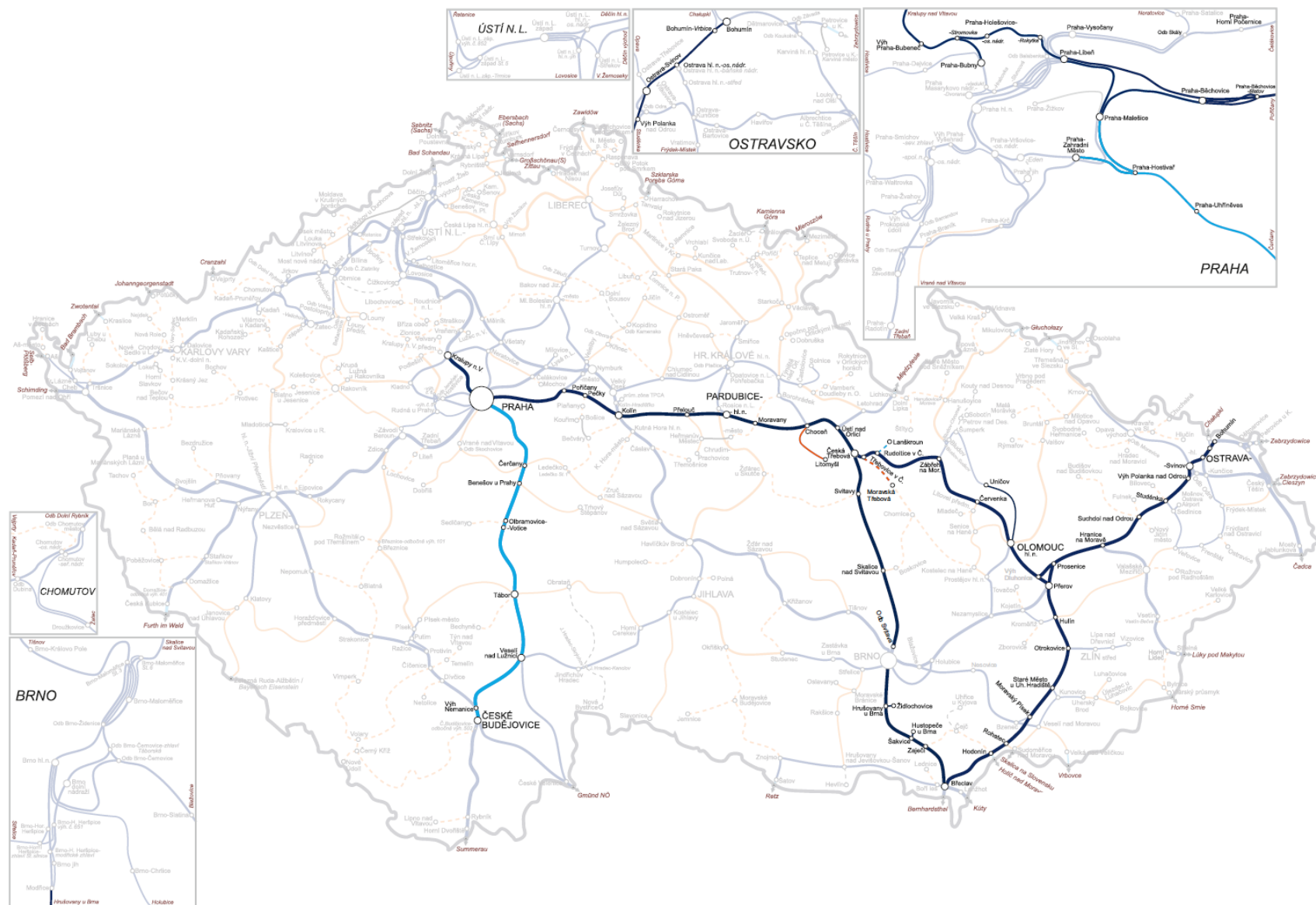

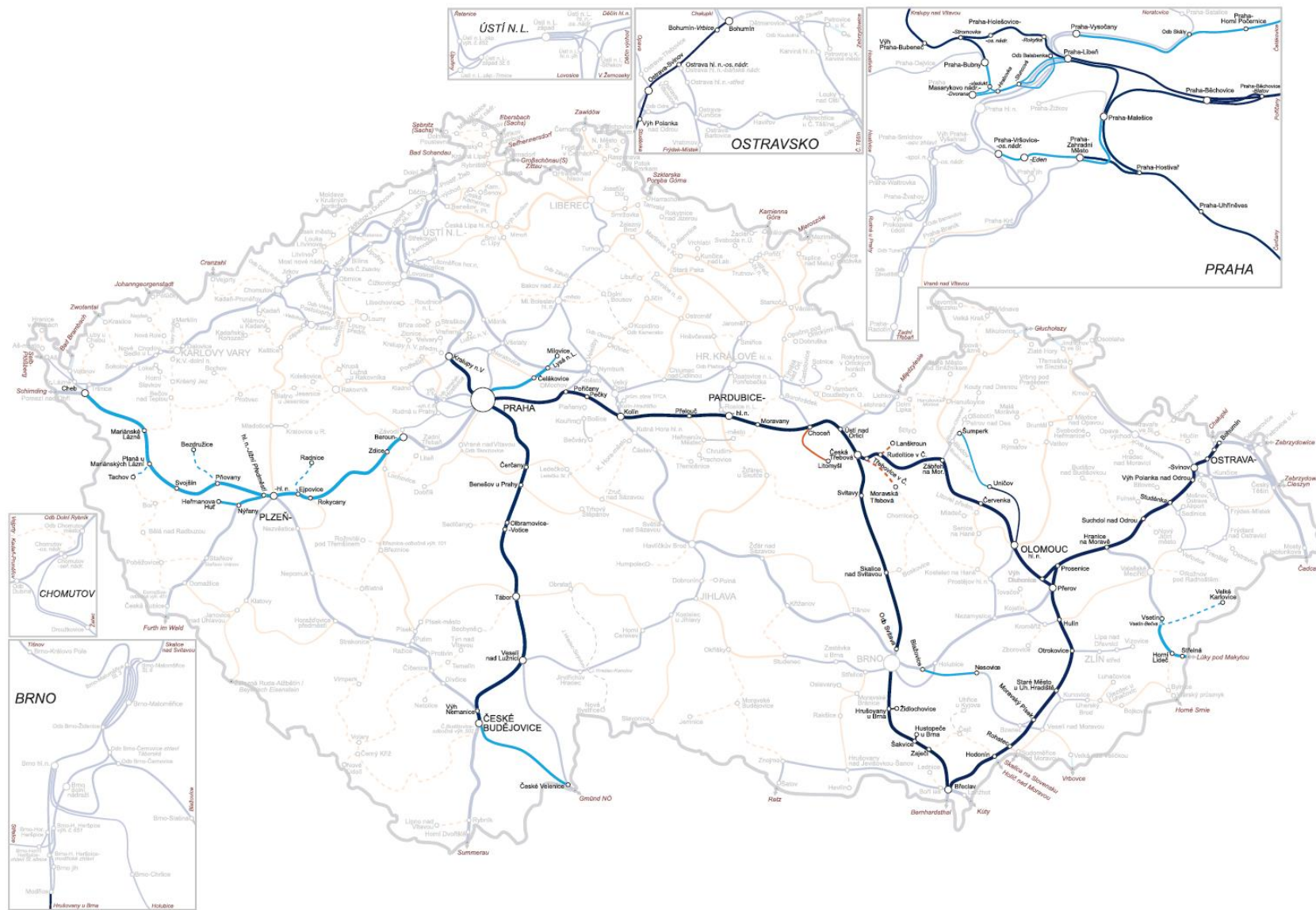
Výhradní provoz ETCS na síti SŽ od 14. prosince 2025

Výhradní provoz ETCS na síti SŽ od 13. prosince 2026

Výhradní provoz ETCS na síti SŽ od 12. prosince 2027

Zkušenosti a další rozvoj

SYSTÉM

Absence řízení ERTMS na úrovni EU
v technické a provozní oblasti,
nejednoznačné rozdělení odpovědnosti,
nekompatibility trackside a OBU

Chybějící jednotná provozní pravidla
(OPE)

**Potřeba technicky jednoduššího
a nákladově příznivějšího řešení pro
vedlejší tratě** (včetně ETCS L1)

ERA approval processes

délka a složitost procesu

NoBo approval processes

**Negarantuje interoperabilitu
a kompatibilitu**

OBU ETCS

Nedostupnost náhradních dílů

**Upgrade – opravy chyb
dodavatelé zpoplatňují upgrade na
nové verze OBU i v případě, že
opravují chyby – v kontrastu s běžnými
elektronickými systémy**

**Změna verze OBU mnohdy není jen
o software, ale o kompletní výměně**

Provozní problémy OBU - odometrie
v zimních podmínkách

TRACKSIDE ETCS + ILX

**Neexistuje standardizace rozhraní
mezi prvky a subsystémy
zabezpečovacího zařízení**

- Komplikuje nebo zcela znemožňuje
propojení systémů např. na hranicích

Riziko změn systémových verzí
– upgrade celé sítě

Děkuji za pozornost

© Správa železnic, státní organizace
Dlážděná 1003/7, 110 00 Praha 1

spravazeleznic.cz